

v § 1264 obč. zák. nežádá pravomoc rozsudku rozvodového, nežádá, že spor o vrácení věna musí předcházeti spor o rozvod. To plyne ze srovnání § 1264 a 1266 obč. zák. i z ustanovení § 108 a 117 obč. zák. § 1266 stanoví zrušení smluv svatebních samým rozsudkem, kdežto § 1264 jenom na žádost manželovu, a z toho důvodu uvádí jenom jako podmínku nároku rozsudek o rozvodu. Podle § 1264 obč. zák. má se soud vždy pokusiti o smír a má podle § 108 obč. zák. strany poukázati, nedojde-li ke smíru, na pořad práva. To nevylučuje, by se majetkové otázky mezi manžely neřešily jediným sporem zároveň s rozvodem, jak bylo již odůvodněno v nálezu nejvyššího soudu čís. 156 sb. n. s. Není také vnitřního důvodu, by se nepřipouštělo spojení žaloby o zrušení svatebních smluv se žalobou o rozvod. Naopak mluví pro ně procesní hospodárnost a také ohled na oba manžele, mezi nimiž má býti zjednán klid co možno nejdříve, bez překážek, jakou by bylo, kdyby se napřed musel prováděti spor rozvodový a teprve po něm následovati spor o výživné, nebo případný spor o zrušení svatebních smluv. Tato tendence jest zřejma i z § 108 obč. zák.

Čís. 7513.

Závazek majitelů pozemků, že, ukáže-li se za stavby vodní cesty potřeba ještě dalších pozemkových ploch, budou povinni eráru tyto pozemky předati, že eráru v případě potřeby vydají na tuto větší výměru listinu vyhovující předpisům knihovního řádu a že podepiší konečnou úmluvu atd., lze knihovně zaznamenati.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1927, R I 97/27.)

Návrhu Ředitelství pro stavbu vodních cest, by ve vl. čís. 360 byly ve prospěch československého eráru zaznamenány jakožto reální břemeno závazky vlastníka nemovitostí převzaté v protokole ze dne 28. prosince 1923, knihovní soud vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Ve smyslu § 9 kn. zák. mohou jen věcná práva a břemena, právo zpětné koupě, právo předkupní a právo nájemní, býti v knize pozemkové vložena nebo zaznamenána. Dlužno tedy posouditi otázku, zda závazky, jež jako reální břemeno v pozemkové knize podle návrhu ředitelství pro stavbu vodních cest mají býti zaznamenány, skutečně jsou reálním břemenem. Stěžovatelé podle obsahu protokolů převzali závazek, že, ukáže-li se za stavby vodní cesty, že bude třeba ještě dalších pozemkových ploch, tyto plochy eráru za stejných podmínek budou povinni předati, že eráru v případě potřeby na jeho útraty za účelem knihovní poznámky vyvlastnění rozšířeného na tuto větší výměru vydají listinu předpisům knihovního zákona vyhovující, a že podepiší konečnou úmluvu a umožní tak eráru, by si vymohl knihovní vklad práva vlastnického ohledně všech nabytých ploch, a konečně, že zbourají budovy svým nákladem a rovněž svým nákladem porazí nebo přesadí stromy na zahradě se nalézající. Tyto právě uvedené závazky jsou

smluvními osobními závazky a nemohou zápisem do knih nabytí povahy reálního břemene. Neměl proto prvý soud závazky ty jako reální břemeno dáti v knize pozemkové zaznamenati.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Jest ovšem pravda, že závazky, jichž splnění vlastníci nemovitostí protokoly ze dne 28. prosince 1923 a ze dne 15. února 1924 na se vzali, jsou v první řadě závazky osobními a že povaha jejich neodpovídá běžnému pojmu reálních břemen, avšak poněvadž ku splnění závazků jsou povinni František a Marie R-ovi jako vlastníci pozemků, jichž se tyto závazky týkají, a jde o to, by jich splnění bylo zabezpečeno také proti případným nástupcům R-ových ve vlastnictví pozemků, je na snadě obdobné použití předpisů knihovního zákona o břemenech reálních. Zákonem poskytovaná ochrana práv má sáhati tak daleko, jak toho vyžaduje její potřeba, a tu finanční prokuratura právem poukazuje k tomu, že postup v soudní praxi obvyklý, jímž se takové závazky zaznamenávají na nemovitostech jako reální břemena, je nutným a jedině vhodným způsobem zajišťovacím při provádění vodních staveb podle zákona ze dne 11. června 1901, čís. 65 ř. zák., kde při zvláštní povaze těchto staveb není možno předem určití rozsah pozemků k úpravě řek potřebných, nýbrž nutno vykupovati výměry přibližné, vypláceti na ně stranám zálohy, kdežto konečné převody lze provést až na základě zaměření po skončené úpravě, což ve mnohých případech se stává po uplynutí několika let od výkupu. Do této doby jest nutno knihovně zabezpečiti ujednaná práva ve prospěch státní správy nejen proti současným knihovním vlastníkům, nýbrž i proti jejich právním nástupcům a i proti pozdějším knihovním věřitelům. Tato nutnost se objevila v jiných podobných případech a tím se vysvětluje, proč soudní praxe i po zavedení knihovního zákona vklady a záznamy takových závazků jako reálních břemen povoluje (Bartsch, Knihovní zákon, páté vydání str. 249). V případě, o něž jde, nemohou míti František a Marie R-ovi proti povolení záznamu závazků jimi převzatých jako reálních břemen důvodné stížnosti, když sami udělili eráru československému právo, by ujednané povinnosti dal do příslušné knihovní vložky jako reální břemeno vložiti.

Čís. 7514.

Nevytýkal-li navrhovatelův odpůrce v rekursu do usnesení prvního soudu, jímž bylo povoleno prozatímní opatření placením výživného, nepřipustnost prozatímního opatření, nýbrž napadal pouze výši výživného, nelze již řešiti otázku, zda prozatímní opatření jest vůbec po právu.

Výživovací příspěvky jest platiti ode dne podání soudního návrhu, nikoliv teprve ode dne vydání prozatímního opatření.